

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak.

Hatszor használt gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakrabbi
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:

Bécsben Oppelk Alajos Stadl Stübenbátei Nr. 2. (Eck-
haus der Wollzeile 36.) Haasensteint ut Volger (Vallfisch
gasse 10.) Rüd. Mosse Publicistisches Bureau Budapest
Haasensteint és Volger hirdetés közv. irodája. Goldbergs
A. V. hirdetések felvételi irod. Budapest Szerviztár 5. sz.

Nyitási díjak

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DUAZTATNAK.

Kéziratok nem adának vissza.

Kolozsvár, 1879. augusztus 9.

(?) Az önállóság, melyet valamely állam, szomszédjaival szemben, magának mondhat, mindig csak viszonyos s ha Angolország kénytelen a közteptengeri uralomnak, avagy Egyiptom fönhatóságára nézve Franciaországgal eleve kiegyezni; ha Németország súlyos fináncz-vámokat kénytelen saját alattvalói zsebére róni, hogy a szomszédos országok előbbrehaladt ipari és gazdasági állapotainak előnyeit ellensúlyozhassa — viszont Oroszország nem állhat ellent, hogy a san-stefani szerződés berlinivé ne változzék s Törökország is akarva, nem akarva, türí monarchiának boszniai és talán albaniai occupatioját is.

Az állami függetlenség és önállóság, melyet a mi elméleti politikusaink szerint Magyarország az 1867-iki kiegyezés által állítólag teljesen elveszített, ehhez képest csak abban az esetben hiányozna nekünk, ha tisztán belügyeink intézésében csakugyan korlátozva volnánk más, idegen hatalmasságok által; de a mennyiben a lajtantuli tartományokkal a közös védelem és a külképviselet tekintetében közös megegyezésre épített feltételek a — kölcsönösen — korlátozó határozományok; vagy a mennyiben a nemzetközi forgalom és érintkezés közgazdasági nagy anyag-cseréjének hatásairól, és visszahatásairól van és lehet szó: ép oly kevéssé nevezhetjük hazánkat valamely más állam rabszolgájának, mint a mily kevéssé zárkoztathat mai napig teljesen el a legáltalmasabb nemzet is a többiekől nemzetgazdaságilag, vagy a mily kevéssé nevezzük az egyént azért szabadtalannak, mivel az évszakok változtatál más és más vastagságu ruhák felöltésére van kényszerítve.

E fölfogáshoz képest alig van állam, amely a mivel világ bármely államára is kölcsönhatást ne gyakorolna; valamint, viszont, nincs állam, amely ugyanezt összeköttetéseknel fogva a maga részéről is vissza ne adná a kölcsönt s minél élénkebb a civilizatio terjedtével a csereviszony, mely az egyes népeket és országokat összefűzi, annál határozottabb a befolyás, melyet ugyszólván kivétel nélkül minden államnak minden államtól, ily értelemben, szenvednie kell. Az egyenlő alatti légkör hőmérséke okozza a sarkvidéki jéghegyek fölötti légréteg áramlatait s ez által egész atmosphaeránk szeleit és időjárását, valamint hogy a föld egész népessége a hatás és visszahatás ugyane fizikai törvényeinek van kikerülhetetlenül alája vetve.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A HERCZEGNŐ HAZATÉRÉSE.

REGÉNY.

Irta:

VINCENT JAKAB.

Első rész.

II.

(Folytatás.)

Alig léptem be lakásomba, midőn egy nő lábaimhoz vetette magát.

— Ez Nazly, a te volt dajkád — szól atyám!

Feleltem, s keblemhez szorítottam. Valami husz rabnó jött azután megcsókolni ruhám szegélyét, és úgy veszem észre, hogy ennél még többet is csókoltam. Hanem azért Egyiptom tönk-re van jutva!

Apró mozaik-kal kirakott lépcső, melynek közepén finom persa szőnyeg fut végig, vezet fel az első emeletre; itt van az én felszékem: egy kis bouoir, gyönyörűen butorozva, olyan mint egy kis ékszerláda, hol a legfinomabb izlésű európai fényűzés egyesül a keleti legsajátosabb pazar fényvel, azután jön hálószobám, mellette a Bellel.

A kölcsönhatás ez elméletét a gyakorlati élet minden lépten-nyomon érvényben levőnek mutatja s a kísérletek, melyeket a közgazdasági nemzetközi szerződések formájában az egyes államok a nagy csereviszony szabályozására tesznek, csak nagyon is elmosódó mértékben gyakorolhatnak módosító hatást az általános törvényre.

Gazdánk, e nemzetközi érintkezések mai előrehaladt korában, jól tudják ezt s a termelés és forgalom viszonyait, hazánk határain túl, legalább is oly élénk figyelemmel kísérik, mint itthon nálunk, úgy hogy ma már bizton elmondhatjuk, hogy a termények árait nem a localis viszonyok, hanem a világ-piaczok jegyzősei szabják meg s a gazda, ki üzletét értelemmel bírja folytatni, ép annyira figyel saját vetéseinek és termésének állására, mint az ausztriai vagy krimiai szántók állapotaira.

Ránk, erdélyiekre nézve, különösen s legközvetlenebbül a szomszéd Románia az a terület, melylyel a legszorosabb kölcsönhatási viszonyban, földrajzi és gazdasági s kereskedelmi tekintetekben, állunkunk kell s míg saját ipari előbbrehaladottságunk bizonyos domináló helyzetet ad nekünk e terület s népe fölött, addig a nyerstermelés tekintetében meg mi vagyunk kénytelenek az ő előnyeinek hatását tűrni s különösen gabnáraink állása függ nagy mértékben a romániai gabnárak magas vagy alacsony voltától. Annak idején, midőn a Romániával kötött kereskedelmi és vámszerződés készülőben volt, hangzott is sokszorosan az óvás és intés e tekintetben való érdekeink megvédésére nézve — némelyek szerint azonban nem kielégítő sikerrel.

Akármiékként áll azonban általában e kérdés, annyi tény, hogy a jelen év termési aránya, a kereskedelmi és vámszerződés káros volta esetére is, határozottan hazánk és termelőink részére adják az előnyt s Románia ideai gazdasági mérlege nem hogy többet mutatna föl, sőt tetemes deficitet zárodik le.

Tapasztalhatjuk is már ugy szólván egész országgrészünk piacain a kereslet fokozódást, hogy a mi ideai csak közepesnek nevezhető termésünk sokkal többértéket képvisel, mint tavalyi rendkívüli bőv aratásunk. Gabnáraink rohamosan emelkednek s ugy szólván nincs vonat, mely gabnakereskedőket ne szállítana hazáruztunkba, kik mindenképen igyekeznek vásári szerződéseket kötni. Legyenek tehát gazdánk figyelmeztetve, hogy elhamarkodott kötésekbe csak saját kárunkkal

Az ég bésugárzó fénye, a tropikus növények dúz lombzata, még emelik a butor kelmék gazdag pompáját, a színek összhangzatos kiválasztását.

Azt szinte feledem mondani, hogy szobámban ágy is van... valódi ágy, aranyozott ezüstartal díszítve, mely úgy látszik, egészen eszaktlan gondoskodás. Bell kénytelen lesz megtanítani rabnómet, illően berendezni s megvetni. Ez egészen ismeretlen művészet előttük; itt dívánokon alsznak.

— Itthon vagy gyermekem, szól atyám. Még egyszer utóljára megfogta kezemet s homlokon csókolva, hozzá tette:

— Pibend ki magad... és mindennek felelt ne bándokj a mult felett igen nagyon... — Mindent elfeledtem önt meglátva, feleltem.

— És ez igaz is volt, nemde nem vagy ezírt féltékeny édesem?

Egyedül maradv Belle s Nazlyval, azonnal hozzáfutam birtokom aprólékos megtekintéséhez... Neme a ruhátár szobámban, következék még az öltöző szoba után. Azután kinyitotunk s kifizetettünk valamennyi ládát és bőröndöt. Oh! kedvesem, mennyi csoda szép rongy egy halomban!... mindent kibontogattunk: moir „léredjék”, csipke fátlyak, damaskusi szövetek egész véggel, „gyönyörű mantillák, és akeleti öltözék mindazon elragadó szeszélyes részletei.

Bell egészen önkívületbe esett a gyönyörtől. Tréfás ingerkedéssel emlékeztettem őt ekkor, hirted tönkrejuttatásunkra. En is el voltam ragadtatva, futottam egy tárgytól a másikhoz, elvitva, elbájlolva, mindent megsemmelve, mindent megtapintva, darabról-darabra, megforgatva mindent, s újból visszatérve az előbbihez, ha valamely észre nem vett újabb csoda öltött szemem-

bocsátkozhatnak, előre látható lévén, hogy az évszak előhaladtával rohamosan főgnak gabnáraink is emelkedni, kivált miután, köztudomásúlag, nemcsak Románia, hanem Déloroszsország, Német- és Franciaország is határozottan rossz termések terhe alatt nyögnek.

Nem tehetjük azonban a figyelmeztetés közreadásával, hogy egy panaszt elhallgassunk, mely közgazdasági és kereskedelmi miniszteriumunkat illeti. Mig ugyanis eddig *rendes consuli jelentéseket volt lapjainknak módjukban, a szomszédos országok gazdasági viszonyai felől, közölni, addig ez évben sajnosan kellett gazdánkunk az ily tudósításokat nélkülözniök*, minek kárát már ez ideig is számtalan elhamarkodott kötés formájában adta meg nem egy gazda. Kérjük a minisztert, illetőleg közegait, jövőre ne sajnálják e fáradságot, melylyel a gabnakereskedésre oly érezhető haszon háramlik. Hadd ismerhessük a nemzetközi kölcsönhatás jeleit, hogy aztán alapos következtetéseket vonhassunk belőlök.

A deési kiállítási végrehajtó bizottság gyűlése.

Deés, 1879. aug. 7.

Szolnok-Dobokamegye gazdasági egylete által rendezett kiállítás ügyében a végrehajtó bizottság b. Bánffy Dezső főispán, mint a kiállítási elnöklete alatt tartott mai ülésében annak érdekében több érdekes határozatot hozott.

A kiállítás főhelyisége a deési csizmadia ipartársulat árulóhelyének megnyerésére Róth Pál polgármester bízott meg, hogy annak az ügy közérdekéből indulva ki díjtalanul leendő átengedését eszközölje ki.

A titkár felolvassa a lottó igazgatóság azon átiratát, melyben a kiállítás alkalmával gazdasági egyletünk által rendezett sorsjáték díjmentesen lett engedélyezve, azonban ennek elintézésében a politikai hatóság részéről egy biztos kiküldetése lesz kéremzendő. A díjmentes engedélyezés örmömi fogadása mellett, a politikai biztos érdekében megyénk főispánja megkeresett határozatot.

Felemlítették Hava s Gyulának azon hazafias fáradozása, melyet a kiállítás érdekében a hazai sajtóban kifejt, s tanusit, e téren buzgósgága elismerésének írásbeli kifejezése mellett a végrehajtó bizottság hazafias bizalommal kéri fel továbbra is buzgó tevékenységét.

Olvastatt az államvasut igazgatóságának

be. Különösen bouoirom töltött el nagy gyönyörűséggel; a falak fehér kínai atlaszhoz kárpitozva, egy-egy fehér keleti gyngyemmel leszorítva; a kupola alaku tetőzetről filegram mivű csillár függ alá, valódi remekmű, halvány rózsaszínű persia üvegdiszszel, dívának aranyos szövettel bevonva, türkiszszel kirakott asztalok; szőnyegül hermelin bőr azolgált; szóval valóságos keleti varázslalom.

Kifáradva a meghámulásban, visszatértem nagy termembe. Elérkezett volt az ebéd ideje. Atyám gyöngéd gondoskodása mindenre kiterjedvén, egészen francia modoru ebédet találtál fel asztalomra; pár arabos készítményű édesességeket küldtek át a nagy háremből, melyek nagy becsületet valloztak nálam.

Az estét ma, neked való írásra akartam fordítani, ámbar levelem, melyet, hogy időt nyerek, az angol futártól fogok küldeni, csak három nap múlva indul utnak. Azonban nem bírtam halasztani, közölni veled elragadtatásomat. Siettem, hogy mentől hamarabb elbeszéljem neked megérkezésemet, melytől annyira félttem, s mely oly igen nyugtalanított. Időnként leteszem tollamat, hogy körülnézzek.

Mennyire sajtászerű mindez! Nazly, lábaimnál guggolva, nagy, könnyekkel telt szeméit reám függesztve imádatlalt tekint reám.

Ó vitt el Franciaországba. Szegény jószívű teremtes!... Nagyon szerette anyámat! Ugyanazon országból valók voltak, czirkassiaik mindketten. Bel bejött, hogy figyelmeztessen, hogy későre jár az idő, s azt állítja, hogy nagyon fáradtak kell lennem.

Azt hiszem valóban, hogy igaza van. Tehát holnapra hagyom édesem, társalgásunk folytatását.

(Folyt. köv.)

leirata, melyben értesít, hogy kiállítóink részére a teherszállítványnál 50% engedményt nyújt, illetőleg a kiállítandó tárgyakat díjmentesen szállítja vissza a földási helyére, e leiratban a szállítási módozatot is megállapítja. Az engedélyezés örmömi vétetik tudomásul, az előirt utasítás értelmében annak idején a kiállítókat körlevélben értesíteni és részükre a szükséges igazságy megküldése határozatott.

A képző művészeti társulatnak kiállításunk díszére leendő megjelenése mintegy 1200 forint kiadást venne igénybe, s miután egy ily összeg a bizottságnak nem áll rendelkezésére, bár sajnálattal, de ezen igénynek eleget nem tehet.

Olvastatt kolozsvári fényképész Veress Ferencz, hazánk egyik legbuzgóbb gyümölcsbarátjának azon levele, melyben a Széksejérvárt aláakult kertészeti egyesület első vándorgyűlésének a kiállításunk alkalmával Deesen leendő tartását hezza indítványba, hazafias örmömi fogadtatott ezen indítvány, mint a [mely által gyümölcstermesztésünk ügyére nézve kedvező lendület várható; azonban mielőtt e tárgyan véleges határozat hoznánk, bevárando indítványozó Veress F. hazánkfiának az ez érdekében titkárunk által tájékoztatást kéri felvilágosító válasza.

Több hírslap szerkesztőinek azon kérése, hogy a kiállítás alkalmával megjelenő tudósítóik számára egy iroda rendezessék be, az elnök ség bízott meg a kérelmezők ez ügyben intézkedni.

A titkár fölemliti, hogy Biásini Domokos, a Kolozsvár és Deés közötti társasokosi tulajdonosa nyilatkozott ugyan, hogy kész aként intézkedni, hogy az utazó közönség etárgyan rövidítést, vagy hátramaradást ne szenvedjen, azonban mindez ideig ez ügyben részletesebb felvilágosítást nem adott, ennek megszüntetése mellett felezőltatni határozattak a deési fuvarosok is, hogy kik lennének hajlandók a kiállítás ideje alatt Deés és Apahida közt a fuvarozást és személyszállítást elvállalni, s ezek jelentkezve a titkárnál és kívánt díjakra nézve is megállapodva a közönség is erről értesítendő lesz.

Megyénk szolgabírái a kiállítás érdekébeni buzgó működésre a főispán ő méltósága általi fölhívása elhatározatott.

A kiállításunk iránt mutakozó nagy érdekltségnel fogva sok és nagy számú látogatókra biztosan számíthatván, hogy ezeknek elszállásolásokban fennakadás ne történjék, felszólítottat határozattak a helybeli polgárok, is a titkárnál bejelenteni kik lennének hajlandók vendéget szállásba elfogadni s illetőleg mennyi díjért.

Indítványba hozott a nagy közönséget ér-

ELŐKÉPEK.

III.

A velencei szerecsen.

Giovanni Battista Givaldi Cintio-tól.

1504.

(Folytatás.)

„Most jut eszembe, mondá a zászló-tartó, hogyan vehetsz magadnak eleget, a nélkül, hogy a legkisebb gyauu is érjen. Mert a ház, a melyben laktok, már régi s hálósóbátok tetőzete össze van haradozva. Azt tartom tehát, legjobb lesz, ha egy homokkal felt harisnyával addig ütjük Disdemont, mig meghal, hogy nyoma se látszék halála okának; ha aztán meghalt, lezuhintjuk a tetőzet egy részét reá s behasítjuk a fejét; mint-ha egy lecsapódó gerenda zuzta volna szét s ölle volna meg. Ily módon senki sem fog rád gyauakodni s mindenki azt hiszi, hogy halálát csak a véletlen okozá.”

A szerecsennek tetszett e kegyetlen tanács. Elleste tehát a legalkalmasabbnak tetsző időt s mikor egy éjjel együtt feküdtek az ágyban, a benyilóban előre elbujtatott zászló-tartó, a mint megegyeztek, zajt csinált. A szerecsen rögtön meghallá s így szól nejehez: „Hallod-e a zajt?”

„Persze, hogy hallottam”, mondá ő.

„Kelj föl hát, viszonzá a szerecsen, s nézd meg mi lehetett.”

A szerecsenél Disdemona fölkel s mihelyt a benyilóhoz közeledett, kilép a zászló-tartó s a milyen erős és hatalmas volt, akkorát üt a homokkal felt zacskóval a kereszt-csontijára, hogy az asszony azonnal földre roskad s már alig, hogy

lesíteni arról, hogy a bejelentések határideje szeptember 1-ig kiállítandó tárgyaik bejelentését tegyék meg, mert ezen időn túl bejelentések nem fogadhatók el, egyszersmint elhatározatott a kiállítási bizottságnak folyó hó 19-én d. u. négy órára a megyeház tanácskozási termében leendő összehívása.

Indítványba hozott, hogy a deési kiállítás a deési ipar lehető teljes képviselése nem csak az iparosok, hanem Deés városa érdekében is kívánatos. Ennélfogva a helybeli iparosoknak a kiállításra való buzdtítás és azon való megjelenésre segélykezet nyujtani Róth Pál, Kovács Samu, titkár Bovánkovics Gyula bíztattak meg, s ez ügy sikere biztosítása érdekében Deés városa megkeresett határozatott, hogy saját iparosainak kiállításra segélypénzzel járuljon közpénztárából.

Kapcsolatosan újból felszólítottat határozatott a deési járás szolgabírája, hogy az ugynevezett házi faipar kiállítására erőlyessu közreműködjék, mint a melynek tömeges megjelenése nem kis mértékben fogja emelni a kiállítást.

A gazdasági egylet szerény pénzviszonyaiból indulva ki, fölhozatott, hogy a mult kiállítás alkalmával több lelkes hazafi és honleány önkéntes adományokkal járultak, főleg a megjutalmazásokra szükséges kiadások fedezésére, e tekintetből gyűjtő ívek kibocsátása s annak a 19-én tartandó rendező bizottsági gyűlés elébe leendő terjesztése elhatározatott.

„Szolnok-Doboka.”

— Az osztrák-magyar bank, mint a N. Fr. Presse jelenti, azon utasítást bocsátotta ki főkhajhoz, hogy új sóbánya-utalványokat ne adjanak ki még azon esetben sem, ha ezek forgalma a törvényes maximumon kissé alá is hanyallának. A főkók csupán arra felhatalmazták, hogy a beváltásra bemutatott összeget ismét forgalomba tegyék.

— A büntettekről és vésegekről, továbbá a kihágásokról szóló törvénykönyvek életbeléptetését tárgyzó törvényjavaslatot a „M. Jogász” szerint Teleszky István elkészítvén, már átadta az igazságügyminiszternek.

— A „Perseveranza” megemlékezik arról, hogy Magyarország a kincstári utalványok beváltásával szerencsésen megmenekedett lebegő adósságától.

lékelzel. De mégis, a vala kevés hangjával, a mennyi még megmaradt neki, segítségért kiált a szerecsennek. Ez pedig kiugrik az ágyából s így szól: „Ez a jutalma, elvetemedett asszony, bütlenségednek. Így bának az olyan asszonnyal, a ki a leggyöngédebb szerelem álarcza alatt fölszavazza az urát!”

Mikor a szerencsétlen asszony ezt hallá s érzi, hogy vége közele, mert a zászló-tartó még egyszer rácapott, ártatlansága tanujául — miután igazsága itt e földön ki nem derülhetett — a mennybeli bírót szólította s könyörgött istenéhez, hogy segítse meg — mi közben a gyalázatos zászló-tartó, a harmadik csapással, végkért kiöltá életét. A két gonosztevő pedig fölkeltet, az ágyra szétzuza fejét s mint előre kifőzték, beontotta a szoba tetőzetét. Ekkor a szerecsen segítségért kezd kiabálni, mert omlik a ház, mig a szomszédok a lármára összefutottak s az ágyat megvizsgálva, megtalálták benne a szegény asszony összetört tetemét. Az urhölgy kitűnőssége általános gyászot vont maga után s más nap az egész lakosság folytonos zokogása közt fektették Disdemont örök nyugalomra.

Az igazságos isten, pedig, ki az emberek szívébe lát, nem akarta, hogy egy ily hallatlan gyalázatossga méltó jutalmát el ne nyerje. Mert a szerecsen jobban szerette nejét, mint a szeme fényét s attól az órátl fogva, hogy megfosztva látta magát tőle, oly epekedés fogta el utána, hogy egészen magán kívül lett s mindent fölforogatott a házában, úgy kereszte. Sőt, eszébe vevén, hogy a zászló-tartó volt az oka, hogy nejevel élete minden báját, sőt maga-magát is elveszté: oly lelkéből kezdte a gyalázatoszt gyűlölni, hogy többé nem is nézhette s talán még arra is kész lett volna, hogy a nyílt utcán is megölje, ha nem tartott volna Velencez urának megvesztegethetetlen igazságosságától. Miután, tehát, ilyesva

— A delegációk reformjával elkezdett cikksorozatát folytatja ma a „Deutsche Ztg.” A cikk rövid tartalma ez: Két irányban van szó a monarchia alkotmányának megváltoztatásáról: legyen vagy central parlament, vagy a tiszta personal unio. Egyik utat sem tartja czél szerűnek. Azon tőrekvést, mely a Szt. István korona országnival újabb confictusra vezethetne, ép úgy vissza kell utasítani, mint a monarchiának teljes kettészakadását. A most fennálló dualismust ösztönöz és becsületesen acceptálja a csak oly reformot öhaját, melyet Magyarország is saját jól felfogott érdekében elfogadhat. Ezért bármily kívánatosnak látszanék is a közösügyek számára az osztrák-magyar közös képviselői eszméje, azt sem tartja keresztüljárónak. Annak csak az esetben volna értelme, ha e képviselői a közös költségkehez való járulás arányának megfelelően. Az osztrák birodalmi tanács politikai és nemzeti pártokra szakad, úgy hogy a magyarok factiosus coalitioja után mindenkor megszerezhetik a többséget. Sokan az osztrák delegáció választási módjától várják a helyzet javulását; de ez ki nem elegendő palliátív eszköz. Mindaddig tehát, míg a teljes paritás elve a delegáció tekintetében fenn tartatik, maga az egész delegatio intézménye helytelen és elvetendő.

KÜLFÖLD.

Párisból írják aug. 5-ikéről a Pol. Corr.-nek, hogy ott a politikai és diplomatiák körök élénken foglalkoztatja azon expozé, melyet Waddington külügyminiszter a kamarák elé terjesztett. Az expozé nem tartalmaz ugyan leleplezéseket s nem is vet világot a francia külügyminiszter jövőben követendő politikájára, de főleg az idegen diplomatiák körök azt igen ügyesen tartják, mert eltakar oly részleteket, melyeket a külügyminiszternek nem áll érdekében nyilvánosságra hozni s a figyelmet más ártatlanabb kérdésekre irányozza. A közértségszerű párt egyes hível azonban az előterjesztést szívtelennek mondják, s azért érdekel tekintenek a nem sokára megjelentendő árga könyv elő. De azért a miniszter politikáját korántsem itélik el általában az a vélemény, hogy Thiers maga sem járt volna el a fennforogó viszonyok között másképpen.

Konservatív körökben azonban nem sok sikert várnak a külügyminiszternek a görög kérdésben követett eljárásától s nem hiszik, hogy Franciaország képes lesz Janinát a görögökhöz kizsákolni, mert a hatalmak igen egykedűen veszik ezen ügyet s a mellett Osmán pasa tekintélyes haderőt összpontosít Epirusban és Thessaliában s az albán liga is készen nyilatkozott 20.000 katonát a porta rendelkezésére bocsátani Görögország ellen. Feltűnt az is, hogy Waddington a román szidokérdésben igen lanyhán viseli magát s úgy tesz, mintha Románia elfoglalását pártolná.

Törökországban a belreformok kérdése lépett most előtérbe. A szultán meg akarja mutatni, hogy elváltat kötelezettségeinek Európával szemben ő is eleget fog tenni. — Maczedonia számára dolgoztak ki most egyszerű szabályzatot, e célból a vilájak összes kerületei felhívhatók, hogy három előkelő egyént küldjenek egy enquetanászkörre, mely véleményét fog mondani a következő kérdésekről: 1. Megfelele-e az eddigi közigazgatási beosztás a célnak? 2. Hány első főbírásga van a tartományban szükséges? 3. Milyen lehetne az ország anyagi helyzetét megjavítani. És ha aztán az enquet munkálatai alapján a belreformokra szükséges anyag meg lesz adva, a formális szabályzat fog elkészíttetni.

A reform alapvonalai, a „P. C.” szerint, amit nem lett volna tanácsos elkövetni, elvettette tőle a zászlót s kilökte kisérte közül, mielőlt oly elkeveredett gyűlölet támadt kettejük közt, hogy nagyobb még csak el sem képzelhetne az ember. A zászló-tartó, ki konokabb volt, mint a legnagyobb gonosztevő, folyton csak azon törte a fejét, hogyan ártahasson a szerencsének, találkozza, tehát, egyszer a csapat-parancsnokkal, ki megint felgyógyult a levágott láb helyett falában járt, így szólta meg: „Eljött az ideje, midőn megboszulhatod magad levágott lábaddal s ha eljősz velem Velenczébe, megmondok neked, ki a gonosztevő, mert itt, különböző okoknál fogva, nem merem. De ott a törvényszék előtt tanuságot teszek mellette.”

A csapat-parancsnok, ki oly mélyen meg volt sértve, anélkül, hogy tudta volna, miért — megkezdte a zászló-tartó szíveségét s elment vele Velenczébe. Mihelyt megérkeztek, azt mondta a zászló-tartó, hogy a tettes a szerencsén volt, mivel a fejébe vette volt, hogy a csapat-parancsnok Disdemónával hált s ezért ölte meg ezt, utóbb azt híresztelvén, mintha a boszorkát tevést ültette volna oda. Midőn a csapat-parancsnok ezt hallotta, vádat emelt a kormánytól levágott lábát s a meggyilkolt urbólgy miatt, tanult a zászló-tartót nevezvén meg a törvényszék előtt, ki azt vallotta, hogy az egész épen oly igaz, mint a másik, mert a szerencsén mindent közölt vele s előbb őt akarta volna rávenni, hogy a két gonosztevet elküldesse helyette s miután állati feltékanyegből, a mit fejébe vett, meggyilkolta ne-

ezek lesznek: A főkörmányzó mohamedán marad, segéde mindenkor keresztény lesz. A helyi hatóságok azon nyelvet használják, mely a lakosság többségének megfelel. — A bírói személyzet a tartomány különböző elemeiből fog vétetni. Itéletek görög és bolgár nyelven is fognak kiadni, a hol szükséges; tanuskodás tekintetében is meg lesz az egyenjogúság. — A nép fiából nemzetország fog alakítani. Tisztségek csak méltó egyénekre ruháztatnak. — A községek autonómia széles alapra lesz fektetve. Az oktatás szabad. Az állam a községre hagyja, hogy az oktatás és cultusügyről gondoskodják. Az adókat a községek vetik ki és szedik be. Az adók bérbeadása eltöröltetik. A tartomány 10 választókerületre osztatik, melyek képviselőket minden évben a tartományi gyűlésbe fogják küldeni. E gyűlés fogja a törvényhozási jogot minden pénzügyi, kereskedelmi, egészségügyi és mezőgazdasági kérdésben gyakorolni.

Az angol és a francia flotta legújabb mozdulatai izgalomba hozta az oroszországi sajtót. Abból a hírből, hogy hat angol páncélos hajó a Beika öblébe ment és a francia flotta Salonikiba akar vitorlázni, a „Novoje Vremje” összeköttetésbe hozza a novi-bazári kérdést jövődéli megzsalásával és a „Times” azon cikkével, a melyben Bismarcknak keleti politikáját fejtegette. Mindezekből azt következteti, hogy a nyugati hatalmak egész Törökország felosztására törekusznak. A legutóbbi combinatio foltalálásának érdeme különben az egyik spanyolországi hír-lap érdeme.

A „St. Petersburgskij Viedomosti” is tudomásul veszi Anglia és Franciaország tetteit, de biztosítja, hogy Oroszország szigorúan ragaszkodni fog a berlini szerződés végrehajtásához, de szabadító missziójához is. Ha Bismarck azonban ezután is a nyugati hatalmakkal talál tartani, a mint azt a „Times” fejtegeti, akkor Oroszország nem a Bosphorus, Duna, Temze vagy Szajna partjain parkodik megoldani a keleti kérdést, hanem a Spree vidékén.

Ilyen nagyokat csak a tehetetlen ember mondhat.

A bolgár cabinet manifestumot bocsájtott ki, melyben kijelenti, hogy a békét és a belnyugalmat biztosítani s az ország szervezésének munkáját meg fogja kezdeni, egyszersmind iparkodni fog, hogy Európa rokonszenvét megérdemlje. A cabinet számít a nemzet hazafiságára.

Magyar szövetipar-terjesztő társulat.

Egy igen nevezetes iparágban nagy fontossággal bíró mozgalom van Budapesten keletkezőben, melynek célja oda hatni, miszerint Magyarország nagy mennyiségben termelt szövő-anyagát belföldön feldolgozza, részint a belföldi fogyasztás, részint a keleti export számára. Előttünk fekszik most a társulat tervezete, melyet a következőkben adunk:

A „Központi szövetipar-terjesztő társulat” célja: a len-, kender- és gyapjuszövetipar népszerűsítése és odaemlése, hogy néptünk a len- s kender-termelést és mindhárom nyersanyag feldolgozást (a hagyományos termelés és feldolgozás módjaitól) csak a kifogástalanokat tartva meg) korszerűen, az iparos népekkel egyenlő módon végezzék, s így saját szükségletét kielégítve, ezen anyagokból a kereskedelmi forgalomra alkalmas cikkekkel is készítsen. E cél elérése végett:

Irodát állít, mely összeköttetésbe teszi magát a hazai gazdasági egyletekkel; a gazdasági inté-jét, elbeszélte azt is, hogy miként hajtotta végre a tettet. Mikor Velencze urai meghallották, milyen szörnyű kegyetlenséget követett az a barbar egyik polgártársánálján el, elfogatták a szerencsét Cyprusból s Velenczébe hozatták, hol kínzás után próbálták, hogy az igazság bevallására kényszerítsék. De lelki ereje minden kín kiállítására rásegít s a tettet oly átalakítottan tagadta, hogy semmit sem lehetett belőle kivenni. De bár szíllársága nyomán kikerülte a halált, hossz-as fogság után élethosszig tartó számkötésére ítéltetett, a hol, aztán, a mint meg is érdemelte, egyszer neje rokonai által meggyilkoltatott.

A zászló-tartó pedig hazájába visszatért, hol, nem bírva korábbi gonoszágából kivételköny, egyik társát a valóság, hogy egy nemesnek, ki ellensége volt, meggyilkolására akarta elcsábítani. A vádlottat erre elfogták, kintpadra vonták, de mivel mindent tagadott, a zászló-tartót szintén guzsba csavarták s úgy kínzták, hogy a belei szétrepedeztek. Mikor, tehát, a fogságból elbocsáttatták s haza vitték, nyomorultul elpusztult. Így boszulk meg ieten Disdemóna ártatlanságát, — az egész történet miben létért pedig a zászló-tartó felesége, a ki mindeneke tudott, beszélt el, a mikor — mint mondom — férje elkötözött vala a világából.

Keller A. után — z.

zetekkel; a nagyobb uradalmakkal és az ipar- s keresk. kamarákkal: hogy hazai len- s kender és gyapju-termesztésünk különbözőségeiről, évről évre tanulságos tájékoztatást nyújthasson. E célból: felszólítja a gazd. egyleteket és intézeteket nagyobb uradalmakat: állításnak egy-egy mintá len- s kender-termelő telepet, melyben a termesztés és a kikészítés czél szerű módjait, a föld és mag megválasztástól egész azon fokok, melyen a nyersanyagokat fonás alá, vagy kereskedelembe lehet adni, a nép által megfigyelhetővé tételnek.

Ugyanazokat felszólítja arra is: küldjenek minél többféle len, kender és gyapju-mutatókat, sőt tehen és kecskeszörst is, melyeket a fonás-szövés foglalkozó nép feldolgozni, vagy a kereskedelembe adni szokott. És pedig a len- s kender-félékből küldjenek évről-évre, hogy a haladás vagy hátramaradás észlelhetővé váljék. E küldeményekkel kapcsolatban röviden jelendő: melyik, minő földben, minő művelés és ápolás mellett mennyi mag után termett? Egy hektár föld mennyi magot s szövetanyagot szolgáltatott s mikép lett eszközölve a nyűvés, a magnyerés, az áztatás, a törés, simítás, gerebenelés? Mennyi eladható vagy czél szerűen felfonható szövetanyagot szolgáltatott egy-egy métermérszá ártatlan nyersanyag?

Összeköttetésbe teszi magát azon házi- és kézműiparos családokkal, kik a len-, kender- s gyapju-neműk (esetleg a kecske- s tehen-ször) feldolgozását vagy önállóan, vagy a gyárokkal megosztva viszik véghez; de mindig oly eredményt, hogy készítményeik a gyári készítményekkel versenyre nehezhessenek; és kereskedelembe illetőleg fővárosi boltjaikban is feltalálhatók. Ezen összeköttetés célja a gyakorlati műteteleknél nálunk produkálása s a településre hajlandó családoknak, ott a hová kívántatnak, honosítás.

Megkeresi a kereskedelmi miniszteriumot, hogy egy „oktató kiállítás”-hoz szükséges gépek és eszközök beszerzésében segédkezzék, főkép a külföldi konzulátusok útján, melyek készítményei hazánkban is szabadalmazva vannak.

Megkeresi a közoktatásiügyi miniszteriumot, hogy a len-, kender és gyapjumunkák alapismerteti, a közoktatás útján terjesztendő: a mennyiben lehet szövetipari tanmühelyeket állítani s igyekeznék odaadni, hogy a „Központi szövetipar-terjesztő társulat” mielőbb tőle nyerhesse a mestereket és tantereket a vidékszerű szükségelt társulati vállalatok számára.

Megkeresi a megyei s városi hatóságokat; a len- s kender-átvitel újjalakítása, kall és kender-törő malmok állítása ügyében, mint szintén a végett, hogy a len-, kender- s gyapjumunkák czél szerű feldolgozásához kellő ismeretek s eszközök terjesztésében segédkezzék: ha lehet oly „Oktató kiállítás” által is, minőknek létesítését a „Központi szövetipar-terjesztő társulat” munkába vett.

Segédkezik az „Oktató kiállítás” létesítésében a kellő rajzok, leírások beszerzése s a szükséges „Utmutatók” megírása által. — Később külön fizetekben szerkeszt útmutatást a népek számára; a len- s kender-neműk termesztésében s ezeknek és a gyapjumunkák feldolgozásában.

„Oktató kiállítás” rendez a len-, kender- és gyapjumunkák czél szerű feldolgozásához szükséges ismeretek s eszközök fölmutatása és „Munkatermet” állít: a czél szerűbb eszközök és gépek szemléltető mikódttetésé végett. Ezen kiállításban:

Képviseletnek a hazai len-, kender- és gyapjufeladások és mindazon eszközök, melyeket ezek feldolgozásához használni szokott.

Képviseletnek Európa nevezeteseb len- és kender vidékeiről a fonásra vagy kereskedelmi czélokra előkészített szövetanyagok: mielőtt fonás alá bocsáttatnak; ugyintén azon késziszűzők, melyek a nyugateurópai népeknél használatban vannak.

Képviseletnek a hazai fonalak, czérnák, a fonalakból s czérnákból készült szövetek s azon öltönydarabok, melyek ezekből állítatnak elő.

Képviseletnek a külföldi közmunkák t. i. fonalak, szövetek, öltönydarabok, egy tisztá len-, kender és gyapjumunkákból, mint ezek vegyítékéből: a gyapotot, tehen-szörst, kecskeszörst és selymet is felhasználva.

A kiállításal kapcsolatban „Munkatermet” állít s tart fenn, melyben megmutatja mit hogyan kell tenni?

A fonás és szövés módjait, a fonalaknak horogtűvel, kézi kötőszűzővel s géppel is feldolgozását s az anyagok sajátosságainak s a szövetek minőségének (szalag, vastag és vékony vázon, posztó, mintázott s különböző szálakozók) megfelelő szűzők, ahoz értő egyének által, bizonyos órákban a közönség látogatása mellett produkáltatja.

Behatóbb tanulság végett, időnként felolvasásokat, nyilvános előadásokat rendez: mérsékelt belépti díjak mellett.

Az ily módon készített vázsnakat, öltöny s más szövet darabokat, csipkéket, kendőket, szőnyegeket stb. elárulítja.

A „Munka-teremben” készített tárgyak mellett helyt ad más háziiparcikkeknek s azok elárulításában segédkezik.

A kezdeményezéshez szükséges m. e. 4 ezer frtot beszerzi.

Segédforrások:

Helyiséglől talán ingyen lehetne megszerezni a várkert alatti királyi épület barátságából 4—5 bethelyiséget.

A megyetemi muzeumban levő fonó és szövő eszközöket, melyek ott különben sem férnek, ki lehetne kölcsönözni.

A 40-es évek végén felosztott „Gyáralapító társaság” tagjai, bizonyos végkielégítést kapván, számos tag nem jelentkezett, maig sem kárpótlásért s még m. e. 30.000 frtnyi összeg hever céd és kamat nélkül a fővárosi pénztárban. Ebből a törvényhozás útján lehetne egy részt nyerni.

A kereskedelmi miniszterium t. osztálytanácsosa után tudomásul vette, hogy a „Közp. háziipar egylet” bazárt s faragó tanmühelyt akar állítani, s egy „Közp. szövetipar-terjesztő társulat” is keletkezőben van s így a jövő évi költségvetés előkészítésénél ezekre is reflektál, s ha a kezdeményezés némi sikert mutat, a jövő évben ez utóbbi vállalat támogatásában is segédkezik fog.

Az említett miniszterium segélyével utazik most egy ügyes, értelmes fiatal ember, ki a len-, kender és gyapjumunkákat áttanulmányozván, e hó végén haza jön.

Ezen fiatal ember alkalmazást nyerhetne, s kitűnő szolgálatot tehetne a szövészeti ipar terjesztésében.

A közoktatásiügyi miniszteriumtól szintén lehatható támogatásra számíthat az „Oktató kiállítás”, a vallás- és közoktatásiügyi miniszter ur ugyanis a „Közoktatás állapotáról” szóló s az országgyűlés elé 7-ik (f. évi) jelentésében a következő tétel fordulnak elő: „Magyarország ipari fejlődésének előkészítésénél ezekre is reflektál, s ha a kezdeményezés némi sikert mutat, a jövő évben ez utóbbi vállalat támogatásában is segédkezik fog.”

A „Központi szövetipar-terjesztő” társulat által létesítendő kezdeményezés pedig annál inkább méltóvá teheti magát a támogatásra, mert az „Oktató kiállítás”-ban, a várbeli tanítóképződe növendékei, a szövetipar tanulmányozásában részt vehetnek, addig is, míg számukra külön tanmühely állítatnak föl.

Lapszemle.

Az „Ellenőr” szerint a rendőri codexet letárgyalták. Anyagi büntetőjogunk codificatioja teljesen készen van. Misem hiányzik, csak az, hogy a ház letárgyalja az életbeléptetési törvényt. Misem áll annak útjában, hogy a büntető törvény újévkor életbelépjék. Elebe fognak lépni? Nem tartja valószínűnek. Miért? Mert irányadó jogszövegekben némi aggodalommal gondolnak codexünk életbeléptetésére. Min alapszik ez a sajtóságsággal. Vannak, kik codexünket drákóilag szigorúnak tartják. Azt mondják, a jelenlegi enyhe gyakorlatból nagy ugrás lesz a codex büntetéseinek alkalmazására. Naiv ellenvetés. Talán a gonosztervök sajnálják, hogy végre megérdemelt büntetés fogja sújtani őket? De vajon drákói szigorú-e büntetőtörvénykönyvünk? A ki ismeri az enropai büntetőjogi codificatiót, az tudja, hogy a mi codexünk semmivel sem szigorubb, sőt enyhébb a legtöbb tényleg érvényben, vagy még csak a javaslat állapotában levő büntetőtörvénykönyvénél. Dr. Pauler Tivadar igazságügyminiszteről várja az ország, hogy nem hallgatva sem a philanthropok, sem a practikusok tarthatatlan érveire, a leghatározottabban felkarolja a codex életbeléptetésének ügyét. Tőle várja, hogy feltegye a koronát a műre, melyben neki a codex alkotója mellett legtöbb része van. A sajtónak is van e tekintetben kötelessége. Adjon kifejezést a közvéleménynek, mely osztatlanul követeli büntetőtörvényeink életbeléptetését.

A „Pesti Hirlap” úgy találja, hogy mióta a pályázók közel hozták az országokat egymáshoz, fejedelmek találka évenként fordul elő, kivált szomszéd uralkodók közt. Ily alkalommal a találkozó Felségek biztosítják egymást kölcsönös vonzalmukról, örülnek egymás látásának, isznak egymás egészségre, viselik egymás egyenruháját, rendezlejt, díszörik egymás hadseregét, a lakosság loyális érzelmeit, ígérnek tartós barátságot, azzal elbucusznak s egyik észak, másik dél felé utazik. — A Német birodalommal tizenhárom év óta monarchiánk békepolitikát folytat, s ha a mai ölekezés Gasteinban csak a politika folytatását jelentené, semmi újat nem mondana, ismételné azt, mit a prágai béke óta tizenhárom év világegyetemünk megpecsételték. Van azonban a gasteini összejövetelnek egyéb jelentősége is. S ez inkább személyes, mint politikai. Nyolczvanhárom év alkonyódó napja biborsugárt vet a gasteini ormok föl s a sugarak a közel éjszakai álomra emlékeztetnek. Megérzi a sugarak hatását minden élő lény, megérik a fejedelmek is. —

Öreg ember, öreg császár bucsát mond, mert látja az alkonyt a éri az álmot. — Bucsuzni hívja azokat, kiket szeretett s kikeről ohajdja, hogy őt is szeressék. — Nem a háboru és béke kérdése, de az emberi lélek sejtése s a szív őrjöngése hívja legyőztesre a két uralkodót. — A mult bucsuja ez a jelentől. — S talán ez is politika?!

A „Pesti Napló” fél, hogy már lesz veszedelm, mert Tisza Kálmán oda járt Bécsben. Valahányszor a kedves miniszterelnök látogatással szerencsétlenül az osztrák fővárost, mindannyiszor tönkre teszi egy kicsit forrón szeretett édes hazáját. Nevezetesen minden ily utazása pénzünkbe kerül; de nem a harmincz forint utazási napidíjat érti, melyet az első dístenclasse szerint fáradtságáért keres, hanem azokat a milliókat, melyeket 5 kegyelme bugzó áldozatkészéggel Magyarország nevében valamely osztrák érdek kiadásainak fedezésére felajánl; melyeket a szabadelvű párt szolgai aláíratossággal és speculatív önzéssel magáévá tesz, melyeket a képviselőház többsége szabadelvű lelkesedéssel megszavaz, melyeket a Rothschild consortium nagylelkű provisiók fejében aranyáradékre kölcsönöz; melyek kamatait a pénzügyminiszter Cátói szigorral beköveteli, az adófelgyűlés a jövedelmek bőkezű felbecsülésével kiveti, az adóvögrehajtó licitandó beszedi, a tisztelt honpolgár sirva megfizeti. Ilyen utiköltsége Tisza Kálmánnak a novi-bazári expeditió számíla, mely, ha a hírek nem csalnak, tizennyolcz millióban előirányoztatott. Ebből Magyarországára esik 5,652.000 frt. De ez csak az első beruházás, azután következik a többi, mert a megzsalás örök. Következik a kaszárnya, a lim-völgyi vasut kamatgarantiaja s egyéb hasznos befektetések, nem többé Kerkapoly, hanem Tisza Kálmán modorában. Igen, de mi jámbor emberek nem értjük a magasabb politikát: hát nem magyarázta Tisza Kálmán Debreczenben, hogy mindez a magyar műipar érdekében történik, melynek a keleten új piacokat szereznek dicső katonáink győzelei.

A „Magyar Hirlap” írja: Van Magyarország egy „egyesült ellenzék”, mely midőn feldoklása közben a szalmazsálhoz kapkod, egyszersmind feladatán tűzte ki szalmazsát elméletének gyökere megváltoztatását s valóóság forradalmat készöl előidézni a gyakorlati szalmazsát terén. Meg akarja mutatni, hogy a magyavett, gyökere-metszett, szára-aszott zsupnak valót úgy lehet homlítani és dugványozni, mint a venyigét: Hogy a szalmazsál új tenyészett éled, dunsabbarany kalászsával ékesen, mint a magról kelt vetés s megtelek a szemes gazda hambárja dúlásig. S nem lézen többé éhség Izraelben, hanem lézen örökké „artó lakzi”. Mert van-e szalma ahoz fogható a nagy természetben, a mily szalma az ó-conservatív párt a politikában? Talán már nem is szalma, csak ennek az árnyéka, annyira kisította az idő. S hát az egyesült ellenzék most ehez kapkod, ezt akarja elhomlítani, ettől vár termést, hambártólót magot, meddő politikája számára.

Az „Egyetértés” az ellenzék sarkalja, hogy alkossák meg keretét egy magyar parlamenti conservatív pártnak s Majláthot, Sennyeyt és Szécsent s mindazokat, kik velük tartanak, ragadják ki az udvar köréből s vonzák át tárgyalagos és önálló programmal bíró hazafias conservatív párthoz. Ez uraknak nem hazafiságát vonja kétségbe. Ámbár emlékezik conservatív párt, mely csak azt tartá hazafias törekvének, melyhez előbb Bécsben adták ki a jelszót. Majláth, Sennyey és Szécheny még nem jutott odáig. De a feje utig már mind a három elment. Még egy se szegődött ugyan a politikában az udvar időnként változó akaratának föltétlen szolgájává: de már egyik se merészel nyilant, ország előtt, parlament terén ellenzékét képezni az udvar időnként változó akaratával szemközt. Még nem váltak az udvar ügynökeiv, de már nem tényezői saját államférfiai akaratuknak. Passzívok úgy fel, mint lefelé. A még egy lépést tesznek az udvar felé: akkor bele jutnak a folyamba, mely Pálffy Fildit, Forgách Antalt és Zichy Hermant hordozott zavaros habjain. Ha még egy lépést tesznek a nemzet felé: akkor megalkothatják azt a pártot, melyről Dessewffy Aurél álmodott s melyet egy pillanatig Széchenyi István képviselt. Miért nem koll ez a szerep Majláthnak, Sennyeynek és társainak? Talán azért, mert messze van tőlük valamely parlamenti párt vagy pártföderáció s ne-bőznek tartják Mahomet utját a hegyhez, vagy a hegynek utját Mahomethez. Atár így, akár úgy áll a dolog: az egyesült ellenzék minden esetre hibát s tán vézetes hibát követett el, midőn egy része deakpárti, más része balközépi, rég dugába dőlő ábrándok vesszőparipájára ülte, olyan ellenzéké vált, melynek csak személyes érdekei, de nem tárgyalagos elvei képeznek ellenzékét.

Törvényszéki csarnok.

Vérfürdő. Annak idején mi is említést tettünk a Prágában nemrég lefolyt intézatos család drámáról. Vondra József és Antal testvérek június 27-én behatoltak Kébert József diszműhelyébe, ott dolgozó nővérüket Vondra Annát agyonlőtték, öccsüket, Vondra Jánost többszörösen megsebesítették s Kébert József, ennek neje s a szobában levő segédekre is tüzeltek. A dühöngőket sikerült elfogni s átadni

Pálinka korcsmárlási jog haszonbéri hirdeteménye.

1.) Kolozsvár sz. kir. városa képviselő bizottságának f. év június 20-án 36 sz. a. kelt végzésénél fogva haszonbérbe adja a **foljó évi december 31. éjféli 12 óráig, az 1885. december 31-ki éjféli 12 óráig, hat egymástán következő évre:**

a.) Az öt tulajdonjogon illető pálinkának szesznek és másnemű szesznek italoknak 56 literen (vagy a régi mérték szerint egy alsó ausztr. akót, azaz 5 erdélyi vedren) alóli kisebb mértékkel való korcsmárlás kizárógos gyakorlati jogát, mely jog kiterjed a város egész határára, a kebelében levő katonai lakományokra és a cs. és kir. kat. parancsnokság alatt álló és a város által kibérelt fellegrára — ide nem értve a város feleli részjóságát és a tarcsai praediumát, melyek a jelen haszonbér tárgyat nem képezik.

b.) A nagymű m. k. belügyminiszter úrtól 1873. június 17-én 18,835. sz. a. kelt rendelvényben engedélyezett azon javadalmát, hogy a város területén 56 litert (egy alsó ausztr. akót, vagy 5 erdélyi vedret) megüti vagy azon felüli mennyiségben elfogyasztott szesz és szesz italok után az általán fennálló korlátok között 20% közti pótlékot szedhesen, mely pótlék aránylag a jelenleg róti kincstári illetékekhez 56 liter szesz után 78 krban és 56 liter 17 fokú közönséges pálinka után 39 krban o. é. van engedélyezve, s kiterjed a város egész határára Felek és tartási praedium kivételével.

Mely haszonbérzés létesítésére az árverés az előre megállított és a város házánál, a 8-dik számú irodában mindenki által megtekinthető, árverési és szerződési feltételek értelmében **foljó 1879-dik évi augusztus 21. d. e. 9 órákor, a városból 4-dik számú termében fog megkezdetni és 22-kén estvél 6 órákor beáratni.**

2.) Ezen árveréshez akár szóval, akár írásos zárt ajánlatban csak azok bocsátatnak, kik a jelenlegi 66,666 frt 66 kr. évi bérösszegnek 10%-át bántapénzzal az árverező bizottságnak kezei közé előre béteszik.

3.) A teljes biztosíték akár az egy évi haszonbérnek megfelelő készpénzben, akár ennek megfelelő bécsi börzei árfolyam szerinti államkötvényekben, akár pedig Erdély országrészben bármely királyi telekkönyvi hatóság területén levő és a telekkönyvi szabályoknak és a városi érdekeknek megfelelő telekkönyvezett, és első helyre betáblázható birtok leköteztől kiállítandó biztosítéki okmányban nyújtható, mely biztosítékot köteles az, a kire a haszonbérlet leveretik, a városi képviselő bizottságnak legközelebbi ülésében leendő helybenhagyásától, illetőleg a határozati tudtuladásától számítandó 48 óra alatt az árverező bizottságnak beadni és a haszonbéri szerződést aláírni annyival is inkább, mivel különben a jelenleg érvényben álló, s ezen tárgyra vonatkozó szerződés értelmében, mely szerződés pontjai hasonlóképen feltételeknek tekintendők, mint kötés-szegő fog tekintetni, s az eljárás ellene ahoz kép st intéztetni.

4.) Ugyanazért tartoznak az árveréshez hozzászólni kívánók, az árverezés előtt a kiküldött bizottságnak azt is kimutatni, hogy azon esetre, ha vállalkozónak elfogadtatnak, az évi haszonbérnek megfelelő biztosítékot mikép adják meg?

Ha a cautio fekvő birtokban fogva adadni, a leköteendő birtok tehermentessége, mennyisége és catasteri értéke előre telekkönyvi hiteles kivonat által tanúsítandó. Ha valaki kezest állit, ennek kezestési nyilatkozatát és a leköteendő birtoka telekkönyvi kimutatását köteles beadni.

5.) Ezen árverés a városi képviselő bizottságnak jóváhagyásától tétetvén függővé, az árverezőt az ígértetéssel azonnal, a várost pedig csak a képviselőbizottság jóváhagyása következtében fogja kötelezni.

6.) Kire a haszonbérlet leveretik, köteles az árverési jegyzőkönyvet aláírni, mit ha megtagadna is, ajánlata kötelezőnek és törvényesnek fog tekintetni.

7.) Ki írásbeli zárt ajánlatot akar tenni, köteles azt kellő bántapénzzel ellátni és az ajánlatban határozottan kijelenteni, hogy az árverzési feltételeket ismeri, s azoknak magát aláveti, továbbá köteles lak-helyét megnevezni, a hová a képviselőbizottság határozatáról értesítés azon esetben, ha a leendő haszonbérlet nem helyt lakik, posta útján küldendő lesz, a melynek megtörténte a feladó posta-vevény bizonyítékul szolgál; ellenesetben, ha helyt lakik, a nevezett értesítés személyesen, vagy meg nem találhatása esetében, a lakásánál kifüggesztés által fog kézbesítettetni, végre köteles akár az ajánlatban zárva, akár ezen kívül az árverező bizottság előtt, a biztosíték mennyiségét és minőségét hitelesen igazolni, különben ajánlata nem fogadtatik el, az írásbeli ajánlat, valamint a szóbeli feletti véghatározat is a képviselőbizottságnak fönntartatik, a mely a legközelebbi gyűlésben fog kimondatni, a nélkül, hogy annak megtartása, valamint az elfogadásról értesítés, a törvényben meghatározott időhöz lenne kötve.

8.) A szerződési feltételek felől értesülhetni a város házánál az emeletben a 8-dik számú irodában, naponta a hivatalos órákban, az árverezés napján fogadnak megkezdése előtt fel fognak olvastatni.

Kolozsvár sz. kir. város tanácsától, 1879. július 22-kén.

SIMON ELEK, kir. tanácsos, polgármester.

Utánnymot nem díjaztatik.

Bor- és gyümölcs-sajtók.

egyesen új rendszer, kőforgács nélkül, felállításkor kevés helyet igénylők, kőszor gy szabban sajtolnak, mint az eddigi sajtok, könnyen kezelhetők, szilárdan és tartósan kézik. — Árak nagyságuk szerint 72 főtől kezdve franco Bécs. — Leírások, rajzok ingyen és bérmentesen. — Ügyelőknek önjuttatnak. (291) (1—10)

Mayfarth Ph. és társa, gépgyár Majnai-Frankfurtban és Bécs városi rakház Bécsben.

(215) OTTO FRANZ, czég (9—25)

Különlegességei

Bécs, Mariahilferstrasse Nro. 38.

császárlilag, királyilag kizárólagosan szabadalmazott

PURITAS.

Hajifjító-tej.

A Puritas nem hajfesték, hanem tejzerű folyadék, mely majdnem azon esodálatos hatással bír, hogy a fehér hajat megifjítja, az az lassankint még pedig legközelebb tizen-negy nap alatt ama színt visszazadja, melyvel eredetileg bírt.

Egy palack "Puritas" ára 2 frt (elküldésnél 20 kr. kötség).
Hóvirág. Egyetlen szépitőssér sem vonsorozhat kitűnőség és jó hatásra a "hóvirággal". Olajos fűző alkutársakból előállitva, elárvolt ezen szer rövid idő alatt szopló, májfoltokat, bírtakokat, bírtapánásokat stb. és az arcbőrnek fénylő fehérséget, üde és finomságot kölcsönöz. Legjobb védőszert az ősz és téli zord levegő behatása ellen, azért nélkülözhetetlen női szépitőssér különösen a tarsangban, ára 1 forint.

Pécsi pipere rispor. Szent-György virág, fehér és róza színben, a bőrön tartós és láthatatlan, jószágára a legkitűnőbb minőségű. A risporot leginkább a folyékony szent-györgy-virág használatát után ajánljatjuk, mi az arczszínek feltűnő gyengéd finomságot kölcsönöz. Egy doboz ára 60 krajczár.

Pilantine az egyedüli szer a szakál szépitése és puhán t.r.tására, minden szírosság hátra-hagyása nélkül, ára egy palacknak 80 kr.
Helmine szarvasmarha-hajkenőcs orvosi utasítás szerint készitve, a haj szépitése és fenn-tartására megóv a hajhullást korpaképződéstől és erősíti a hajbőrt; ára egy nagy tégelynek 1 frt 50 kr.

Le-olaj zöld dióhéjából gondosan készitve, azon kitűnő tulajdonságú, hogy a fehér, ősz és vörös hajnak egy természetesen látnó színt kölcsönöz, ára egy nagy palacknak 1 frt.
A Jeune igen jóles szakál-növesztő, melyvel a szakált igen szép fekete, barna, vagy sötét-kere lehet festeni. Fekete vagy sötétbarna hajnál a La Jeune igen czélszerűen alkalmazható, ára egy levőhöznek a hozzá tartozóval 3 frt.

Uranium (hajszesz) kitűnő hatással a haj és hajbőrre, a higizölőst elűszíti, megörzi a korpát, korpaképződést és fakadásokat, előmozdítja a hajnövekedést különösen kiállott betegségek után, u. m. typhus, himlő, gyermekgy stb., ára egy nagy palacknak 1 frt 50 kr.

Hippokrene, gyógyerejű szájvíz rose szag elűvöltetésére, rendkívül jótérvő és üdítő hatással, ára egy palacknak 1 frt 20 kr.

Raktárak: Kolozsvár: VALENTINI Gyógyszerész Redoute soron Gyula-Fehérvárt: Csiky Kristóf urná.

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak,

ha minden dobozon a sas és az én sok-szorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménnyel használt mindennemű gyomor-betegségek és emésztési bántalmak (mint étvágytalanság, szorulás stb.) vértörölődés és aranyér-bántalmak ellen.

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülő életmódot visznek.

Hamisítások bírólilag üldöztetnek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt. oszt. ért.

Franciaza borszesz és só.

A legmegbízhatóbb orvosos a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, fűzők, gyuladt szemek, hü-dés és mindennemű értékeseknél stb. stb.

Palackban használati utasítással együtt 80 kr. o. é.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiaiban.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelembe előforduló faj kö-zött az egyedüli, mely orvosi célokra használható.

Ára egy üveggnek használati utasítással együtt 1 frt o. é.

(69) Főraktár (31—52)

Moll A. gyógyszerész, cs. k. udvari szállító,

Bécs, Tuchlauben.

Raktárak a birpdalom minden jó birnevt gyógyszerzertáiraiban, avagy fűszerkereskedéseiben vannak. Raktár nélküli helyiségekben nagyobb vétel-nél magán személyek is megfelelő árleengedéssel részesülnek. A t. cz. kö-zönség figyelemztetik csakis Moll-féle készítményeket kérní és csak is olyanokat elfogadni, melyek védjeggyel és aláírással ellátva vannak.

Raktárak Kolozsvárt: Valentini Ad. gyógyszerész. Wolf János, gyógyszer. Dr. Hintz György, gyógyszer. Székli Miklós, gyógyszer. Biro János, gyógyszer. Dietrich Sámuel keresk. Brassóban. Jekelius Nándor, gyógyszer. Fabik Elő, gyógyszer. Déván. Weiss Adolf. Szeben-ben. Müller K., gyógyszer. és Reissenberger A. F. Segesvárt. Teutsch J. B.

A. MOLL, k. k. Hof-Lieferant, Wien.

A cs. kir. szab. triesti Azienda Assicuratrice vagyoni állása

előadott és kimutatott a részvényesek közgyűlésén a kereskedelmi törv. könyv 223. §-a szerint. (290) Vagyon. (1—1)

oszt. ért. ft. kr.	oszt. ért. ft. kr.
3333 részvény után melyre 300 frt. befizetést a 700 frtos kötelezvényekben	2,368,100 —
Váltókban a bel- és külföldi kölcsönök piaciára és kölcsönökben	1,442,879 38
Felkötésekben Triest, Istria, Bécs, Budapest és Velemezében	3,012,800 —
Jelzők kölcsönökben	10,850 —
Állami és más értékpapirokban	873,417 54
Élet és tüdősi csoport kötvényekre adott kölcsönökben	373,768 07
Pénzkészletben Triestben és a bécsi, budapesti, prágai, lenbergi és más képviselősek pénztáiraiban	124,049 16
Egyenlegben külföldi viaszbiztosító intézetek számláiból	22,811 33
Pénz-egyenlegben külföldi hitelintézetek és biztosító intézetek a bel- és külföldön	379,105 19
Több évi biztosításokra vonatkozó díjváltókban	265,657 83
Berendezésekben, mint: bútorzatok, tűzmentes pénzárak, szárazföldi- és tengeri ténképek, terek és jeltáblákban a központnál, valamint a belöldi képviselőseknek és Németségben, Anglia és Amerikában	65,250 —
Külföldi cím alatti tartozásokban	631,718 84
Az intézetnek bel- és külföldön létez 3302 fiókjainak számláiból esedő egyenlegben	915,839 39
	10,386,261 78

Teher.

oszt. ért. ft. kr.	oszt. ért. ft. kr.
Részenyitásokban, létesik 4000 részvényben a 1000 frt —	3,383,000 —
melyből azonban 617 részvény behuzatott	
tehát	3333 részvény van kibocsátva pe-
Díjtartalékokban: (biztosítókért készenben	520 522.12
díjváltókban	265 657.83
	786,180.95
szállítvány biztosításokért	9,014.30
A társulat felkötésekre kintlevő jelzőkölcsönökben	795,194.66
Külföldi követelésekben	341,116.66
Szocietári tartásokban	40,606.54
Az életbiztosítások díjváltójában	181,188.73
Igazgatósági járulékok	5,673,914.94
Az 1878-dik évi számla nyereséje	6,000 —
	62 230.31
	10,386,261 78

A cs. kir. szab. Azienda Assicuratrice Triestben:

Az állami igazgatók: A helyettes igazgatók: A számvizsgálók: A vezér titkár:
Burger C. F. Gasteiger Ed. Clementschitz A. Vortmann György.
Goldschmidt Károly Poreta G. Priester Móses
Vardacca A. A magyarországi képviselő: Lichtenberger Thaly

Az Azienda Assicuratrice helybeli képviselője. VOITH GERGELY.

Magyarország legnagyobb raktára nagyban és részletben.

Vadászfegyverek.

Lefauchaux duplafegyverek véve 16 főtől fölfelé.
Lencsés duplafegyverek 23 főtől fölfelé.
Revolverek 7 mm 6 lövére 2 frt 85 kr.
9 mm 6 lövére 3 frt 80 kr. (legjobb minőségűek.)
12 mm 6 lövére 5 frt 20 kr.

Töltények és vadász-eszközök a legutányosabban.

Vidéki megerőtelések utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett pontosan teljesítenek. Nem megfelelő darabok legkésőbbesb-n becsorátítnak.

(292) (1—5) DEUTSCH ALBERT Budapest, museumbár 29.

Használt de 361 kijavított 2—60 lőerejű gőzgépek, elmozditható és stabil gőzmozdonyok, cséplőgépek, minden nagyságu gőzka-zának, malomjáratok, fűrészc-rácozatok, járgány- cséplő-gépek, mezőgazdasági eszközök olcsón kaphatók

WEILER S. E-nél Budapest, V. Béla-utca 6 sz.

Mindennemű jó karban lévő gyári berendezések bármikor vásároltatnak. (263) (4—6)

Csász. kir. oszt. szabadalommal és porosz királyi miniszeri jóváhagyással.

Dr. Borchardt illatos növény-szappan. A testbőr szépitésére és jobbitására, elismert hatékonyaságu minden bőrkütséknél, eredeti csomag- o kában bepecsételve 42 kr.
Dr. Koch növényoukorkál, ismert jeleségű házi-zer hűrés, rekedtség, nyálkásodás és torokkarcolásnál stb. 70 és 75 kros eredeti dobozokban.
Dr. Beringuer fő-gyökér-hajolaja a haj és szakáll suritására és fentartására, 1 palack ára 1 frt. o. é.
Dr. Beringuer növényi hajfestőszere, valódi tonus fekete, barna és szőke színeire; teljesen felszerelve kefével és csészével 5 frt.
Dr. Beringuer samatos koronaszesse, értékes illat- és mosóvíz, mely az életserveket erősíti és illíti; eredeti palackokban ára 1 frt. 25 kr. és 75 kr.
Dr. Lindes tanár növényi ruacs-kenőse, a haj tenyét és ruganyosságát fokozza és egy-szersmind az oldaltól összetartására is alkal-mas; eredeti darabokban 50 kr.
Valamennyi fentebbi eztk. mint feltűnő tulajdonságuk által dicsegetesen hebizonyult tárg-yak valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók: Kolozsvárt: WOLFF J., BIRÓ JÁNOS gyógyszer-és DIETRICH SAMU kereskedésében. Valamint: Bezerterez: Fleischer Rudolf, Kulp Frigyes, Brassó-ban: Jekelius Ferd. és Schuster Carl L. gyógyszerészek. Udvarhely: Nádson Ed. Készlet-áruháztól: Fe-der Lakás. Maros-Vasvárlak: Pagarai D. J. Medgyesen: Breker Károly. Nagy-Szebenben: Stengel Sámuel, Segesvárt: Misselbacher József J. B. Sepel-Szent-György: Csmak testvérek. Szamosújvárt: Plasztár Sámuel, Gyógyszerész. Szász-Szeben: Reinhardt J. C. gyógyszerész. Tordán: Trajanovits Edő gyógyszer. Székely-Udvárlak: Nagy Solymosi Kozs János András gyógyszer. urak.

Övünk: hamisításoktól, nevezetesen dr. Suin de Boutemard fog-pépe és dr. Borchardt növény-szappanya hamisításától, melyek külföldi, o. t. cz. közönség vásárlására szándított elnevezések alatt hamisítók által hoztatnak forgalomba. Több hamisítót és elárúsított itelt már el a tör-vényezék igen érzékeny pénzintételeire.

(174) (5—20)

REIMOND és TÁRSA Berlinben, sz. kir. szabadalmak tulajdonosai és gyárosok.

(266) (4—4)

Strobl, Baris és Kollerich
gazdasági gépgyára
BUDAPESTEN, IX. kerület, nyúluteza 13. és 17. szám
AJÁNLJA

legjobb szerkezettű cséplő gépeit járgány és kézerőre, elismert jó rostált, ekóit, oservágóit, szeoskavágóit, répa-vágóit, kukorica-morzsolóit, szoró vető gépeit, széna és szalma-sajtóit, bor-sajtóit, szőlő zuzóit, u. m. mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket a legutányosabb áron.

Raktár szinte Kollerich Pál és fia uraknál IV. ker. Aldunator 14. sz. alatt is létezik.

ELŐPATAKIHAJTÓPEZSGÖPOROK

Magukban foglalják a híres előpataki gyógyforrások oldó vegy-alkatrészeit és ezen ásványvizék gyógyhatását fokozott mértékben bírják.

Kiűnő hatása van e poroknak a gyomorhurutban, gyomorgyengeségben, étvágytalanságban, gyomorpufladásban, emésztési gyöngeségben, gyomorgöröcsben, az úgy nevezett mell-égésben; továbbá máj- és lépdegánatban, epedugulás, stírásig és epékévek ellen és az ezen állapotokból származó makacs székétségben, nehéz lélekadás és szívdobogásban; a székében, kezdődő vizekben, különösen pedig az aranyérbén, a vese, húgyhólyag és húgyeső hurutjában, vese és húgykövek képződése ellen, az anyaméh idült takarjában és daganatában, fehérfolyásban, szűdülésben, fű- és melhési vértörölődésben.

E porokból egy adagnak akkora hatása van, mint 2 adag Seidlitz-pornak, felülmúlja a drága Karlsbadi sőt és nélkülözhetetvé teszi a budai és más keserű vizeket.

Ára egy 12 adagot tartalmazó doboznak 50 kr.

Főraktár: Száva Gerő gyógyszerésznél Brass-ban. — Kapható: minden tekinté-lyesebb gyógyszerzertárban. — Kolozsvárt raktár: Dr. Hintz György gyógyszer-zertárban. — Ismét-eladók árkedvezményben részesülnek.